

10. Hastalığın Aşısı Var mıdır?

H5N1 isimli kuş gribi virüsüne karşı şu an için etkin bir aşı bulunmamakla birlikte, değişik merkezlerde aşı geliştirme çalışmaları devam etmektedir. Virüsün, mutasyon geçirme yeteneğinin olması, aşı hazırlanmasındaki önemli bir engeldir. Ancak, muhtemel bir salgın söz konusu olursa, salgını yapan etkene karşı hızla aşı geliştirme ve üretme çalışmaları yapılabilecektir.

11. Hastalığın Tedavisi Var mıdır?

Hastalıktan korunma ve/veya tedavi amacıyla antiviral ilaçlar kullanılmaktadır.

12. Kuş Gribinden Korunmak İçin Neler Yapılmalıdır?

Kanatlı hayvan yetiştirilen kümeslerde çalışanlar eldiven, maske, gözlük takarak ve koruyucu elbise giyerek çalışmalıdır.

Başta kanatlı yetiştiriciliğinde çalışanlar olmak üzere, herkes ferdi hijyen kurallarına uymalı, eller sık sık bol su ve sabunla iyice yıkanmalıdır.

Kanatlı hayvan etleri ve yumurtaları, iyice pişirildikten sonra tüketilmelidir.

Kuş gribinden ölen veya kuş gribi şüphesiyle itlaf edilen hayvanların gerek itlafı sırasında gerekse bunların bertaraf edilmeleri esnasında gerekli koruyucu önlemler (maske, eldiven, elbise, gözlük) alınmalıdır.

Hasta veya ölmüş hayvanlarla temastan kaçınılmalıdır.

Kanatlı hayvanların salya, burun akıntısı, boğaz akıntısı, dışkısı gibi materyallerine veya bu materyallerle kirlenen yüzeylere temas edilmemelidir.

Ölen kanatlı hayvanlar yakılarak veya derince açılan çukurlara gömülüp üzerlerine sönmemiş kireç dökülmek suretiyle bertaraf edilmelidir.

Hastalığın görüldüğü yerlere seyahat edilmesi halinde, kanatlı hayvan çiftliklerinden ve pazarlarından uzak durulmalıdır.

Ayrıntılı Bilgi İçin

İl ve İlçe Müdürlüklerine Başvurunuz

 0 258 212 54 80 (4 Hat)

 0 258 212 54 87

 <https://denizli.tarimorman.gov.tr/>

 denizli@tarimorman.gov.tr

Ürününüz Bol,
Kazancınız Bereketli Olsun...

DENİZLİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

KUŞ GRİBİ

Kuş Gribi Nedir?

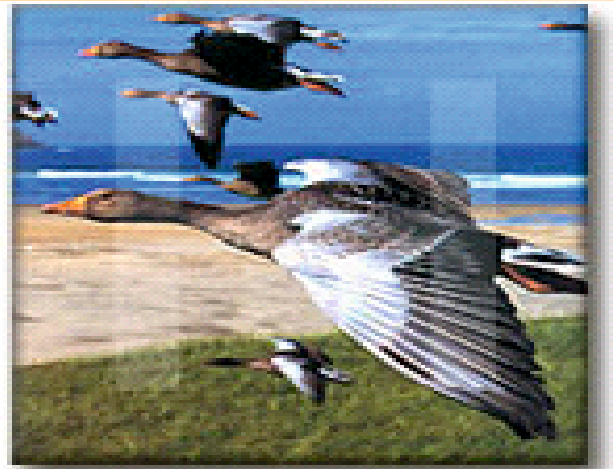
Tavuk vebası olarak da bilinen hastalık, kuş gribi virüslerinin sebep olduğu kanatlı hayvanların çok bulaşıcı ve öldürücü seyreden bir hastalığıdır.

2. Hastalık Hangi Hayvanlarda Görülür?

Kuş gribi, evcil kanatlı hayvanları daha çok etkilemekle beraber, bütün kanatlı hayvanlarda ve domuzlarda da görülebilir. Bunların yanı sıra, hastalık insanlara, atlara, balina ve fok balığı gibi deniz memelilerine de bulaşabilir.

3. Hastalık Hayvanlar Arasında Nasıl Bulaşır?

Göçmen su kuşları (yaban ördeği, yaban kazı vb.) hastalık etkenini bağırsaklarında taşımakla birlikte, kendileri hastalığa yakalanmazlar. Bazı kuşlar hastalığı hafif şekilde atlatabilmektedir. Enfekte kuşların salya, burun akıntısı ve dışkılarıyla doğrudan veya bu salgılarla kirletilen materyalle temas eden evcil kanatlı hayvanlar hastalığa yakalanabilir. Hastalık hayvanlar arasında hızla yayılır ve bütün sürünün ölümüyle sonuçlanabilir. Kuş gribinin kanatlı hayvanlardaki kuluçka süresi ortalama 3-5 gündür. Bu süre daha az veya fazla da olabilir.

4. Hastalığın Hayvanlardaki Belirtileri Nelerdir?

Vücut ısısı yükselir, tüyler kabarır, iştahsızlık, depresyon, şiddetli ishal görülür.

Yumurta veriminde durma noktasına varacak şekilde şiddetle azalma, yumurta kabuğunun yeterince gelişmemesine bağlı olarak şekilsiz yumurta oluşumu görülür. Hasta hayvanların göz kapakları kapanabilir, konjunktiva şişmiş ve kırmızı renktedir.

Sakal ibik ve gözlerin çevresinde karakteristik olarak ödem ve morarma şekillenir. Ödem boyun ve göğüs bölgesine de yayılabilir. Ödem boğulma ile sonuçlanan solunum güçlüğüne neden olur.

Burun deliklerinden grimsi kanlı bir sıvı gelir.

Ayaklarda morarma görülür.

Kitle halinde ani ölümler görülür.

5. Hastalık İnsanlara Bulaşır mı?

Etkenin normalde insanlar için hastalık yapıcı özelliği yoktur. Ancak, hayvanlarla yoğun temas durumunda insana bulaşma olabilmektedir. *Bugün için hastalığın, insandan insana bulaşması söz konusu değildir.*

Hastalık insanlara:

Hasta veya hastalıktan ölmüş hayvanlara temasla,

Enfekte hayvanlara ait gözyaşı, burun akıntısı, boğaz akıntısı veya dışkı gibi materyallere temasla,

Enfekte materyallerle kirlenmiş yüzeylere temasla,

Hastalık etkeninin karıştığı havanın solunmasıyla bulaşmaktadır.

Bugüne kadar, kanatlı etiyle veya yumurtalarıyla bulaşma olduğu bildirilmemekle birlikte, bu ürünlerin, iyice pişirilmeden yenmelerinin riskli olabileceği unutulmamalıdır.

6. Hastalığın İnsanlardaki Belirtileri Nelerdir?

İnsanlarda *ateş, boğaz ağrısı, kas ve eklem ağrıları, kuru öksürük, solunum güçlüğü* gibi grip belirtilerinin yanı sıra, kuş gribinde farklı olarak *karın ağrısı ve ishal* de görülebilmektedir. İnsanlardaki kuluçka süresi 2-4 gün kadardır.

7. Hastalıkta Risk Grupları Kimlerdir?

Kanatlı hayvanlar arasında salgınlara sebep olan mevcut kuş gribi tipinin, koruyucu önlemleri almadan kanatlı hayvan yetiştiren ve bu hayvanlarla sıkı teması olan insanlara bulaşması söz konusudur; bu alanlarla ilgisi olmayan diğer insanlar için bir risk yoktur.

8.8. Hastalık Kanatlı Hayvan Ürünlerinin Tüketilmesiyle Bulaşır mı?

Kuş gribi virüsü uygun şekilde pişirilmiş gıdalardan insanlara geçmemektedir. Virüs ısıya duyarlıdır. Tüketicilerin, kanatlı et ve yumurtalarının tamamen piştiğinden (ette pembe bölgelerin bulunmaması, yumurta beyaz ve sarısında akışkanlık/rafadan olmaması) emin olmaları gerekmektedir.

Pişmemiş yada pastörize edilmemiş yumurtalar; pişirilmeyecek, fırınlanmayacak-kızartılmayacak veya diğer yöntemlerle ısı işlem görmeyecek gıdalarda(mayonez, tatlılarda, salatalarda vb.) kullanılmamalıdır.

Genel olarak yetersiz pişirilmiş kanatlı et ve yumurta tüketilmesi halinde, diğer bilinen gıda kaynaklı hastalıklara (salmonella türü vb.) karşı korunmasız kalınacağı bilinmelidir.

9. Virüsün Çevre Şartlarına Duyarlılığı Nasıldır?

Esasen kuş gribi etkeni virüs dış ortamlara dayanıklı değildir. Virüsün 56 °C'de 3 saatte veya 60 °C'de 30 dakikada öldüğü, formalin ve iyot bileşiklerine de duyarlı olduğu; bunlara ilâveten virüsün, kontamine gübrede düşük ısılarda en az 3 ay canlı kaldığı, suda 22 °C'de 4 gün, 0 °C'de ise 30 gün canlılığını sürdürebildiği bilinmektedir.